

STAATSCOURANT

Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.

Nr. 514

6 januari 2015

Advies Raad van State betreffende besluit van ...... tot wijziging van het Kiesbesluit en het Waterschapsbesluit voor het combineren van de waterschapsverkiezingen met de provinciale statenverkiezingen

Nader Rapport

28 november 2014
IENM/BSk-2014/247481
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Aan de Koning

Nader rapport inzake wijziging van het Kiesbesluit en het Waterschapsbesluit voor het combineren van de waterschapsverkiezingen met de provinciale statenverkiezingen

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw kabinet van 3 oktober 2014, nr. 2014001905, machtigde Uwe Majesteit de Afdeling advisering van de Raad van State haar advies inzake het bovenvermelde ontwerp van een algemene maatregel van bestuur rechtstreeks aan mij te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 22 oktober 2014, nr. W14.14.0354/IV, bied ik U hierbij aan.

Het ontwerp geeft de Afdeling advisering van de Raad van State geen aanleiding tot het maken van inhoudelijke opmerkingen. Wel heeft de Afdeling advisering van de Raad van State een redactionele opmerking gemaakt over de vermelding van de voorhangprocedure. Die vermelding is opgenomen in de gewijzigde nota van toelichting.

Van de gelegenheid is gebruikgemaakt om in het ontwerpbesluit en de nota van toelichting enkele wijzigingen van ondergeschikte aard aan te brengen. Het betreft de volgende punten.
- In artikel D 6 is verduidelijkt dat in het semipermenante register van kiezers buiten Nederland ook het e-mailadres kan worden opgenomen.
- In artikel H 2 is geregeld dat de aanduidingen op kandidatenlijsten voor het Wetterskip Fryslân ook in de Friese taal mogen worden vermeld.
- Artikel J 2 is aangepast nu op het stempasnummer tevens een verkiezingscode wordt opgenomen.
- In artikel P 5 is geregeld dat als het ene centraal stembureau – bij een gecombineerde stemming – tot een nieuwe stemopneming besluit, het andere centraal stembureau bij de hertelling aanwezig is.
- Tot slot zijn er enkele redactionele verbeteringen aangebracht.

Ik moge U hierbij, mede namens mijn ambtgenoot van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het gewijzigde ontwerpbesluit en de gewijzigde nota van toelichting doen toekomen en U verzoeken overeenkomstig dit ontwerp te besluiten.

De Minister van Infrastructuur en Milieu,
M.H. Schultz van Haegen.

Advies Raad van State

No. W14.14.0354/IV
's-Gravenhage, 22 oktober 2014

Aan de Koning

Bij Kabinetsmissive van 3 oktober 2014, no. 2014001905, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Minister van Infrastructuur en Milieu, mede namens de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, bij de Afdeling advisering van de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt het ontwerpbesluit tot wijziging van het Kiesbesluit en het Waterschapsbesluit voor het combineren van de waterschapsverkiezingen met de provinciale statenverkiezingen, met nota van toelichting.

Het ontwerpbesluit geeft de Afdeling advisering van de Raad van State geen aanleiding tot het maken van inhoudelijke opmerkingen.

De Afdeling verwijst naar de bij dit advies behorende redactionele bijlage.

De Afdeling geeft U in overweging dienovereenkomstig te besluiten.

Gelet op artikel 26, zesde lid jo vijfde lid, van de Wet op de Raad van State, is de Afdeling van oordeel dat openbaarmaking van dit advies achterwege kan blijven.

De waarnemend vice-president van de Raad van State,
J.G.C. Wiebenga.

Redactionele bijlage bij het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State betreffende no. W14.14.0354/IV

In de toelichting de uitkomsten van de voorhangprocedure vermelden.

Tekst zoals aangeboden aan de Raad van State: Besluit van ...... tot wijziging van het Kiesbesluit en het Waterschapsbesluit voor het combineren van de waterschapsverkiezingen met de provinciale statenverkiezingen

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Infrastructuur en Milieu van 1 oktober 2014, nr. IENM/BSK-2014/188259, Hoofddirectie Bestuurlijke en Juridische Zaken, gedaan mede namens Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;

Gelet op de artikelen D 10, G 6, eerste lid, H 15 en J 6b van de Kieswet en artikel 3, tweede lid, onderdelen a en c, van de Tijdelijke experimentenwet stembiljetten en centrale stemopneming;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van ......, nr. ....);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Infrastructuur en Milieu van ......, nr. IenM/BSK-....., Hoofddirectie Bestuurlijke en Juridische Zaken, uitgebracht mede namens Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Kiesbesluit wordt als volgt gewijzigd:

A

In de titel van afdeling II wordt ‘tweede kamer’ vervangen door ‘Tweede Kamer’ en na ‘provinciale staten’ ingevoegd: , van de algemene besturen.

B

Na artikel D 1a wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel D 1b

Op verzoek van burgemeester en wethouders verstrekt het dagelijks bestuur informatie over de grenzen van het gebied van het waterschap.

C

Artikel G 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt na ‘G 2’ ingevoegd ‘, G 2a’ en wordt na ‘van provinciale staten is gevestigd,’ ingevoegd: het waterschap.

2. In het tweede lid wordt na ‘G 2’ ingevoegd: , G 2a.

D

Artikel H 3 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt na ‘H 13’ ingevoegd ‘, H 13a’ en wordt na ‘van provinciale staten is gevestigd’ ingevoegd ‘, het waterschap’ en wordt ‘een een financiële onderneming’ vervangen door: een financiële onderneming.

2. In het tweede lid wordt na ‘H 13’ ingevoegd: , H 13a.

E

In hoofdstuk J komt het opschrift van paragraaf 2 te luiden:

§ 2. Het combineren met een door de gemeenteraad uitgeschreven stemming

F

In hoofdstuk J wordt na paragraaf 2 een paragraaf ingevoegd, luidende:

§ 3. Gecombineerde stemmingen voor de verkiezing van de leden van provinciale staten en de leden van het algemeen bestuur

Artikel J 13

De stembescheiden voor de verschillende stemmingen zijn voldoende van elkaar te onderscheiden.

Artikel J 14

1. In het stemlokaal is er zowel voor de stemming voor de verkiezing van de leden van provinciale staten als voor de stemming voor de verkiezing van de leden van de algemene besturen ten minste één afzonderlijke stembus. De verschillende stembussen zijn voldoende van elkaar te onderscheiden.

2. De stembussen in een stemlokaal worden onmiddellijk na elkaar geopend.

3. Na het openen van de stembussen worden de stembiljetten voor de verschillende stemmingen van elkaar gescheiden.

G

In artikel P 3 wordt na ‘de verkiezing van de leden van provinciale staten’ ingevoegd ‘, het algemeen bestuur’ en wordt na ‘op de in de provincie,’ ingevoegd: het waterschap.

ARTIKEL II

Het Waterschapsbesluit wordt als volgt gewijzigd:

A

Hoofdstuk 2 vervalt.

B

In artikel 3.1 wordt ‘bedoeld in de artikelen 23, tweede lid, van de wet, artikel 33, vierde lid, van de wet juncto artikel X 8, eerste tot en met vijfde lid, van de Kieswet, en de artikelen 2.114 en 2.116’ vervangen door: bedoeld in de artikelen C 4, tweede lid, artikel X 7a, eerste tot en met vijfde lid, van de Kieswet, juncto artikel 33, vierde lid, van de wet en de artikelen 20, eerste, tweede en zesde lid,.

C

In artikel 3.10, eerste en tweede lid, wordt ‘artikel 2.118’ vervangen door: artikel 21 van de wet of X 10 van de Kieswet.

ARTIKEL III

In het Tijdelijk experimentenbesluit stembiljetten en centrale stemopneming wordt na artikel 20 een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 20a

1. Bij de gecombineerde stemming voor de verkiezing van de leden van provinciale staten en de leden van een algemeen bestuur, bedoeld in artikel A 1 van de Kieswet, stelt het college van burgemeester en wethouders een gemeentelijk stembureau voor de verkiezing van de leden van provinciale staten en een gemeentelijk stembureau voor de verkiezing van de leden van dat algemeen bestuur in.

2. Indien een gemeente in het gebied van twee of meer waterschappen ligt, stelt het college van burgemeester en wethouders één of meer gemeentelijke stembureaus in die de stemopneming

verrichten voor de verkiezing van één of meer waterschappen.

ARTIKEL IV

Dit besluit treedt in werking met ingang van een bij koninklijk besluit vastgesteld tijdstip dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Minister van Infrastructuur en Milieu,

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

§ 1. Inleiding en achtergrond

Dit besluit bevat nadere regels over de waterschapsverkiezingen en over het combineren van deze verkiezingen met de verkiezingen van provinciale staten. Het wijzigt het Kiesbesluit, het Waterschapsbesluit en het Tijdelijk experimentenbesluit stembiljetten en centrale stemopneming. Deze wijzigingen worden vastgesteld ter uitvoering van de Wet aanpassing waterschapsverkiezingen[1] waarin het combineren van de genoemde verkiezingen is geregeld en waarbij voor de waterschapsverkiezingen het briefstemmen is vervangen door het stembusstemmen. Het combineren van de verkiezingen brengt onder andere met zich mee dat de stembureauleden voor beide verkiezingen werkzaamheden verrichten. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is betrokken bij dit besluit omdat verkiezingsaangelegenheden tot zijn portefeuille behoren.

§ 2. Inhoud van het besluit

Op grond van artikel D 1 van de Kieswet registreert het college van burgemeester en wethouders voor de waterschapsverkiezingen de kiesgerechtigdheid van de ingezetenen. De kiesgerechtigdheid wordt in beginsel vastgesteld op basis van de Basisregistratie Personen (BRP). Voor de waterschapsverkiezingen is het – met name voor gemeenten die in de gebieden van twee of meer waterschappen liggen – nodig dat gemeenten ook bekend zijn met de grenzen van de waterschapsgebieden. Op basis daarvan bepalen gemeenten voor welk waterschap een ingezetene kiesgerechtigd is. Daarom is in artikel I, onderdeel B, geregeld dat een waterschap op verzoek van het college van burgemeester en wethouders die grenzen kenbaar maakt aan de gemeente. Deze bepaling is aan het besluit toegevoegd, zodat duidelijk is dat de gemeenten primair verantwoordelijk zijn voor het bepalen van de kiesgerechtigdheid, maar dat zij daarbij een beroep kunnen doen op de waterschappen voor wat betreft de precieze bepaling van de grenzen van de waterschapsgebieden.

Ten behoeve van de gang van zaken in het stemlokaal tijdens de gecombineerde stemming en stemopneming zijn enkele nadere regels gesteld. Daarmee wordt met name beoogd verwarring of onregelmatigheden tijdens de stemming en stemopneming te voorkomen.

Ten eerste moeten de stembescheiden, zoals de stempassen, stembiljetten, processen-verbaal en het register van ongeldige stempassen voor de verschillende verkiezingen zo worden vormgegeven dat zij voldoende van elkaar kunnen worden onderscheiden. Een duidelijk onderscheid is allereerst wenselijk, omdat de kiesgerechtigdheid voor de provinciale statenverkiezingen en de waterschapsverkiezingen niet gelijk is. Bovendien is een duidelijk onderscheid ook functioneel bij het sorteren van de stembiljetten ten behoeve van het tellen van de stemmen. Het gaat daarbij zowel om het onderscheiden van de stembescheiden voor de verkiezingen van provinciale staten en de verkiezingen van de waterschapsbesturen, als om het onderscheiden van de stembescheiden voor de verkiezingen van meerdere waterschapsbesturen in één gemeente.

Ten tweede is geregeld dat in het stemlokaal zowel voor de verkiezing van provinciale staten als voor de verkiezing van algemene besturen ten minste één afzonderlijke stembus aanwezig is. Door het gebruik van separate stembussen voor de provinciale staten- en waterschapsverkiezingen zijn de stembiljetten voor de verschillende verkiezingen al zoveel mogelijk gesorteerd, wat een goede (snelle) stemopneming bevordert.

De leden van het stembureau moeten ervoor zorgen dat de stemopneming geordend plaatsvindt. Het stemlokaal moet zo zijn ingericht dat de stembureauleden elkaar niet hinderen bij de stemopneming voor beide verkiezingen. Indien de ruimte in het stemlokaal een gelijktijdige stemopneming niet toelaat, zal de stemopneming voor de verkiezingen na elkaar moeten plaatsvinden. Bij de voorlichting aan gemeenten zal tijdens de voorbereidingen op de gecombineerde verkiezingen hierop worden gewezen.

Gekozen is om het maximum aantal van zeven stembureauleden niet aan te passen, omdat dit aantal ook bij gecombineerde verkiezingen ruim voldoende is. Doorgaans bevinden zich in de stembureaus drie stembureauleden. Een maximum van zeven stembureauleden staat er overigens niet aan in de weg om daarnaast een voldoende aantal plaatsvervangende leden te benoemen, zodat het mogelijk is dat stembureauleden elkaar gedurende de dag afwisselen.

---

[1] Staatsblad 2014, 63

Door dit besluit vervallen verder alle bepalingen in het Waterschapsbesluit met betrekking tot de verkiezingen van de vertegenwoordigers van de ingezetenen in het algemeen bestuur. De Wet aanpassing waterschapsverkiezingen wijzigt de Kieswet en regelt dat de voor de waterschapsverkiezingen noodzakelijke bepalingen in die wet worden opgenomen.

§ 3. Gevolgen en uitvoering van dit besluit

De Wet aanpassing waterschapsverkiezingen brengt extra lasten met zich mee voor de gemeenten vanwege het combineren van twee verkiezingen. Deze lasten zijn onderzocht, inzichtelijk gemaakt en uitgedrukt in een normbedrag per kiezer[2]. Voorts is in artikel 98, tweede lid, van de Waterschapswet een wettelijke basis opgenomen om de waterschappen bij te laten dragen aan de meerkosten van gemeenten en om de Minister van Infrastructuur en Milieu de – tussen de Unie van Waterschappen en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten overeengekomen – vergoeding vast te laten stellen.
De gemeenten moeten het stemproces anders inrichten om de gelijktijdige verkiezingen goed te laten verlopen. Hiermee is eerder ervaring opgedaan in Amsterdam en Rotterdam, die gecombineerde verkiezingen voor de gemeenteraden en stadsdeelraden (thans: bestuurscommissies) hebben georganiseerd in verband met de verkiezingen voor die deelraden. Zo zijn bij de gecombineerde verkiezingen meer mensen betrokken en worden er grotere hoeveelheden stembescheiden verzonden, ingenomen en gecontroleerd. Bij het opstellen van dit besluit is zoveel mogelijk getracht de uitvoering te faciliteren door flexibiliteit te laten bij de stemopneming door de stembureauleden.

§ 4. Consultatie en advisering

In maart 2014 is dit besluit ter consultatie verzonden aan de Kiesraad, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, het Interprovinciaal Overleg, de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken en de Unie van Waterschappen. Uit deze consultatieronde kwamen vier kernpunten naar voren. Ten eerste de registratie van kiesgerechtigden, indien een gemeente in het gebied van meerdere waterschappen ligt. Ten tweede het onderscheiden van de stembescheiden. Ten derde het hebben van één afzonderlijke stembus voor de verkiezing van de algemene besturen en voor de verkiezing van provinciale staten en ten slotte de volgorde van het tellen van de stemmen van de verschillende verkiezingen. Naar aanleiding hiervan is ervoor gekozen om gemeenten zoveel mogelijk vrijheid te geven in het al dan niet neerzetten van meerdere stembussen voor de verkiezing van de waterschapsbesturen en het aanhouden van een volgorde van stemopneming. Dit is conform de wens van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, omdat dan rekening kan worden gehouden met lokale omstandigheden. Ten slotte is naar aanleiding van de consultatie besloten om te regelen dat het college van burgemeester en wethouders van gemeenten die worden doorkruist door een waterschapsgrens, bij het dagelijks bestuur informatie over de grenzen van het gebied van het waterschap kan opvragen. Gemeenten kunnen deze ruimtelijke gegevens elektronisch koppelen aan de Basisregistratie Personen en daarmee eenvoudig een kiesregister van waterschapsingezetenen maken.

Dit besluit zal vanwege de wijziging van het Tijdelijke experimentenbesluit stembiljetten en centrale stemopneming worden voorgehangen bij de Staten-Generaal.

§ 5. Evaluatie

De gecombineerde verkiezingen worden – zoals na elke verkiezing gebruikelijk is – door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties geëvalueerd. Bij die evaluatie zullen tevens de effecten van de onderhavige wijziging van het Kiesbesluit worden betrokken.

Artikelsgewijs

Artikel I

Onderdelen A, E en G

Het betreft technische wijzigingen naar aanleiding van de Wet aanpassing waterschapsverkiezingen. Op grond van artikel A 1 van de Kieswet wordt onder ‘algemeen bestuur’ verstaan het vertegenwoordigend orgaan van een waterschap voor zover het leden betreft van de categorie ingezetenen als bedoeld in artikel 12, tweede lid, onderdeel a, van de Waterschapswet. Deze begripsbepaling is ook van toepassing op het Kiesbesluit.

[2] Bijlage bij Kamerstukken II, 2013–2014, 33 719 , nr. 7.

Onderdeel B

Gemeenten moeten kunnen bepalen welke personen kiesgerechtigd zijn voor het waterschap. Het overgrote deel van de gemeenten – ongeveer 330 – is gelegen in het gebied van één waterschap, zodat alle kiesgerechtigden in de gemeente in hetzelfde waterschapsgebied wonen. Ruim 70 gemeenten liggen in het gebied van meerdere waterschappen. Alleen in deze gemeenten is het nodig te bepalen welke kiesgerechtigde in welk waterschapsgebied woont. Dit kan worden bewerkstelligd doordat het college van burgemeester en wethouders het dagelijks bestuur van het desbetreffende waterschap verzoekt om de grenzen van het gebied van het waterschap kenbaar te maken. Als de exacte grenzen van het waterschap bekend zijn, kan de gemeente vervolgens met behulp van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en de BRP een overzicht van de kiesgerechtigden opstellen.

Onderdelen C en D

De waarborgsommen inzake de registratie van een aanduiding en de inlevering van een kandidatenlijst bij de waterschapsverkiezingen moeten worden overgemaakt op de daartoe bestemde rekening van het betreffende waterschap. De betaling aan het waterschap is verplicht op grond van de artikelen G 2a en H 13a van de Kieswet.

Onderdeel F

Artikel J 13

Voor een goed verloop van de gecombineerde verkiezingen is het van belang dat de stembescheiden voor de verschillende stemmingen voldoende van elkaar te onderscheiden zijn. Stembescheiden zijn bijvoorbeeld de stempassen en stembiljetten, maar ook de processen-verbaal en het register ongeldige stempassen.
In dit besluit wordt niet dwingend voorgeschreven hoe het onderscheid moet worden aangebracht. Gedacht kan worden aan onderscheidende kleuren waardoor stembureauleden bij het verstrekken van een stembiljet duidelijk kunnen zien dat zij de correcte stempas hebben ingenomen. Het is ook mogelijk onderscheid aan te brengen door middel van andere formaten en verschillende teksten. Op grond van de artikelen J 7 en J 20 van de Kieswet worden bij ministeriële regeling de modellen voor de stempas en het stembiljet vastgesteld.

Artikel J 14

Om de stemopneming voorspoedig te laten verlopen is er in het stemlokaal zowel voor de statenverkiezing als voor de waterschapsverkiezing een afzonderlijke stembus, die voldoende van elkaar worden onderscheiden. Zodra de stemopneming begint, worden alle aanwezige stembussen opengemaakt en worden de stembiljetten voor de verschillende stemmingen van elkaar gescheiden. Niet kan worden uitgesloten dat stembiljetten voor de verschillende verkiezingen in dezelfde stembus worden gedeponeerd. Dit feit leidt niet tot ongeldigheid van een stem. Voor die gevallen is geregeld dat na het openen van de stembussen de stembiljetten voor de verschillende verkiezingen alsnog van elkaar worden gescheiden.
Van belang is nog dat het college van burgemeester en wethouders op grond van artikel J 5 van de Kieswet stemlokalen kan aanwijzen waar voor twee of meer waterschappen kan worden gestemd. In dat geval biedt artikel J 14 (artikel I, onderdeel F, van dit besluit) de mogelijkheid dat voor elke waterschapsverkiezing een aparte stembus wordt neergezet. Er moet voor de waterschapsverkiezingen namelijk ‘ten minste’ één stembus zijn. Een besluit hierover wordt genomen door het college van burgemeester en wethouders. Als voor beide waterschapsverkiezingen veel kiezers worden verwacht, is het aannemelijk dat zij besluiten voor iedere waterschapsverkiezing een aparte stembus te plaatsen. Dat zal de stemopneming vereenvoudigen. Als de verwachting is dat voor één waterschapsverkiezing veel kiezers en voor een andere waterschapsverkiezing maar een beperkt aantal kiezers zullen stemmen (bijvoorbeeld omdat het stemlokaal middenin een bepaald waterschap ligt), kan het college van burgemeester en wethouders wellicht besluiten maar één stembus voor beide waterschapsverkiezingen te plaatsen.

Artikel II

Dit artikel regelt het vervallen van de bepalingen van het Waterschapsbesluit die betrekking hebben op de waterschapsverkiezingen via de methode van briefstemmen. De regeling met betrekking tot het benoemen van de leden van het algemeen bestuur die de agrariërs, natuurterreineigenaren en bedrijven vertegenwoordigen (de geborgde zetels) is in de Waterschapswet opgenomen. In dat kader worden de verwijzingen naar de bepalingen van het Waterschapsbesluit, ten aanzien van de verkiezingen of benoemingen van de leden van het algemeen bestuur, vervangen door de bij de Wet aanpas-

sing waterschapsverkiezingen ingevoegde bepalingen in de Kieswet en de Waterschapswet.

Artikel III

Het Tijdelijk experimentenbesluit stembiljetten en centrale stemopneming bevat regels voor experimenten met een centrale opzet van de stemopneming op gemeentelijk niveau. Tijdens zo'n experiment verricht het 'gemeentelijk stembureau' de officiële stemopneming op één of meer centrale locaties. Als een gemeente bij de gecombineerde staten- en waterschapsverkiezingen aan een experiment deelneemt, regelt het nieuwe artikel 20a dat voor beide verkiezingen een eigen gemeentelijk stembureau wordt ingesteld. Eén gemeentelijk stembureau verricht de stemopneming voor provinciale staten, terwijl een ander gemeentelijk stembureau de stemopneming voor het algemeen bestuur verricht.
Indien een gemeente in de gebieden van twee of meer waterschappen ligt, kan het college van burgemeester en wethouders voor iedere waterschapsverkiezing een eigen gemeentelijk stembureau instellen. Dat gemeentelijk stembureau verricht dan de stemopneming voor één van de waterschapsverkiezingen. Het college kan echter ook besluiten dat een gemeentelijk stembureau de stemopneming voor twee of meer waterschapsverkiezingen verricht. Er is ten minste één gemeentelijk stembureau dat de stemopneming voor de waterschapsverkiezingen in de gemeente verricht.
Op grond van artikel 46 van het Tijdelijk experimentenbesluit stembiljetten en centrale stemopneming kunnen nadere regels worden gesteld over de werkwijze van het gemeentelijk stembureau bij de gecombineerde stemopneming. Mochten bijvoorbeeld tijdens de stemopneming voor een statenverkiezing een of meer stembiljetten van een waterschapsverkiezing worden aangetroffen, dan moet er een procedure worden gevolgd waardoor deze stembiljetten worden overgebracht naar het gemeentelijk stembureau voor de waterschapsverkiezingen.

Artikel IV

In verband met de goede organisatie van de gecombineerde verkiezingen in 2015 is het van belang dat het besluit op tijd in werking treedt. Op deze manier weten organiserende gemeenten tijdig met welke regels rekening moet worden gehouden. Zij kunnen dan maatregelen treffen zoals het aanpassen van de instructies voor de stembureauleden.

De Minister van Infrastructuur en Milieu,
M.H. Schultz van Haegen-Maas Geesteranus